

Examen Financieel Echtscheidingsadviseur Particulier

18 maart 2022

Locatie Utrecht (Aristo)
9.30 uur – 12.30 uur (3 uur)

30 MC vragen

Let op:

In de beantwoording van de vragen dient u uit te gaan van de wet- en regelgeving per 1 juli 2021, de relevante jurisprudentie en uitvoeringsbesluiten en de door de Stichting RFEA gepubliceerde standpunten die samenhangen met de toetstermen van de Stichting RFEA.

- Ga uit van de informatie die in de vraag gegeven is en voeg zelf geen veronderstellingen toe.
- Indien niets anders is vermeld, hebben de vragen betrekking op de situatie op de dag van het examen.
- Zaken / gebeurtenissen die niet in de vraag zijn vermeld, hebben niet plaatsgevonden.
- Achter de namen staat aangegeven of het een man/jongen (M) of vrouw/meisje (V) betreft.
- Kies uit één van de vier alternatieven. Geef het (meest) juiste antwoord.

Vraag 1.

Elsbeth (V) en Ilona (V) hebben 17 jaar lang een geregistreerd partnerschap gehad. Gedurende hun relatie is Ilona bevallen van Guy (M, 14 jaar). Guy is verwekt, met medeweten van Elsbeth, met zaad van de donor Tommy (M). Guy en Ilona willen graag dat Tommy of Elsbeth Guy erkend. Tommy en Elsbeth willen dat absoluut niet.

Kunnen Guy en/of Ilona een verzoek tot vaststelling van het ouderschap van Tommy of Elsbeth indienen bij de rechtbank?

- a. Ilona en Guy kunnen gezamenlijk een verzoek tot vaststelling van het vaderschap van Tommy indienen bij de rechtbank.
- b. Ilona en Guy kunnen gezamenlijk een verzoek tot vaststelling van het moederschap van Elsbeth indienen bij de rechtbank.
- c. Guy kan een verzoek tot vaststelling van het vaderschap van Tommy indienen bij de rechtbank.
- d. Guy kan een verzoek tot vaststelling van het moederschap van Elsbeth indienen bij de rechtbank.

Vraag 2.

Tijdens de samenwoonperiode van Gerta (V) en Rudolf (M) wordt hun zoon Jens (M, 17) geboren. Omdat ze een huwelijk te duur vinden besluiten ze twee weken na de geboorte van hun dochter Peggy (V, 14 jaar) en zoon Jeffrey (M, 14 jaar) een geregistreerd partnerschap aan te gaan. Als de tweeling 5 jaar oud is, besluiten ze alsnog hun relatie te bekronen met een huwelijk. Door vele tegenslagen is het huwelijksgeluk inmiddels tanende en willen Rudolf en Gerta in goed overleg scheiden.

Op welke wijze dient wettelijk hun scheiding gezamenlijk geregeld te worden?

- a. Gezamenlijk moet er een ouderschapsplan worden opgesteld en een gemeenschappelijk verzoek tot echtscheiding bij de rechter worden ingediend.
- b. Gezamenlijk moet er een ouderschapsplan worden opgesteld. Daarna kunnen ze door middel van een gezamenlijke verklaring, medeondertekend door een advocaat/notaris, de echtscheiding laten inschrijven bij de gemeente.
- c. Zij zijn niet verplicht een ouderschapsplan op te stellen, maar kunnen wel door middel van een gezamenlijke verklaring, medeondertekend door een advocaat/notaris, de echtscheiding laten inschrijven bij de gemeente.
- d. Zij zijn niet verplicht een ouderschapsplan op te stellen, maar er moet wel een gemeenschappelijk verzoek tot echtscheiding bij de rechter worden ingediend.

Vraag 3.

Sjonnie (M) koopt in 2000 (alleenstaand) een woning voor € 250.000. Hij financiert deze woning met een hypotheek van € 200.000 (volledig aflossingsvrij) en met € 50.000 schenking van zijn ouders. Sjonnie trouwt in 2007 met Anje (V) onder huwelijkse voorwaarden met een periodiek verrekenbeding (*ruim inkomensbegrip*) en een finaal verrekenbeding (*bij echtscheiding wordt verrekend tussen echtgenoten alsof de algehele gemeenschap van goederen heeft bestaan*).

De notaris constateert geen andere aanbengsten dan het huis (waarde € 400.000 en de hypotheek). Om hun lasten te verlagen lost Anje enkele weken na het huwelijk € 100.000 af uit een schenking die zij van haar ouders ontvangt. Tijdens het huwelijk wordt nooit verrekend. In 2022 gaan Anje en Sjonnie scheiden. Sjonnie besluit de echtelijke woning te verkopen. Ieders privévermogen ziet er op de peildatum voor de verrekening als volgt uit:

	Anje	Sjonnie
Bankrekening 1	€ 2.500	
Bankrekening 2		€ 5.500
Auto 1		€ 25.500
Auto 2	€ 10.000	
Motor		€ 7.000
Caravan	€ 5.000	
Huis		€ 900.000
Hypotheek		-/- € 100.000

Er is geen gemeenschappelijk vermogen. Anje en Sjonnie strijden over de vraag of er periodiek of finaal verrekend moet worden en welk bedrag Sjonnie aan Anje in het kader van de verrekening moet betalen.

Moeten zij periodiek of finaal verrekenen en welk bedrag moet Sjonnie in verband met de verrekening aan Anje betalen?

- Finale verrekening en Sjonnie moet aan Anje € 335.250 betalen.
- Finale verrekening en Sjonnie moet aan Anje € 310.250 betalen.
- Periodieke verrekening en Sjonnie moet aan Anje € 10.250 betalen.
- Periodieke verrekening en Sjonnie moet aan Anje € 210.250 betalen.

Vraag 4.

Karel (M) en Eline (V) gaan na 7 jaar huwelijk met knallende ruzie scheiden. Eline logeert al 3 maanden bij een vriendin. Karel en hun twee kinderen, Ron (M, 6) en Bonnie (V,4) wonen in de echtelijke woning. Eline en Karel hebben afgesproken dat dit na de scheiding zo blijft en dat ze 3 dagen per week bij Eline zijn (zorgkorting 35%). Gezamenlijk eigen aandeel volgens de tabel € 1.050. Alle kosten van de kinderen (met uitzondering van de kosten van verblijf bij Eline) gaat Karel dragen en de kinderen worden ook bij hem ingeschreven. Karel ontvangt na de scheiding € 164 per maand aan kinderbijslag. Na de scheiding hebben Eline en Karel een draagkracht van respectievelijk € 600 en € 735 per maand.

Welk bedrag moet Eline per kind per maand aan alimentatie betalen?

- € 44,30 per kind.
- € 52,50 per kind
- € 116,25 per kind.
- € 236,25 per kind

Vraag 5.

Clasien (V) is in 2021 gescheiden van haar echtgenoot Hans (M). Zij heeft bij de verdeling van de gemeenschap de kapitaalverzekering van Hans toebedeeld gekregen. Deze verzekering is door Hans afgesloten in 1996 en sindsdien betaalde hij maandelijks een premie van in totaal € 250. Hiervan was € 65 premie voor de overlijdensdekking op het leven van Hans. In verband met de toedeling van de verzekering aan Clasien is de verzekeringnemer en verzekerde op de polis gewijzigd in Clasien. Hierdoor is de premie voor de overlijdensdekking gewijzigd in € 85 per maand. De totale maandelijkse premie die door Clasien wordt betaald is ongewijzigd gebleven.

Wat zijn de fiscale gevolgen van de toedeling van de kapitaalverzekering voor Hans en Clasien?

- a. Het rentebestanddeel in de verzekering op de datum van wijziging is in box 1 bij Hans belast. De jaren daarna is de waarde van de verzekering bij Clasien in box 3 belast zonder recht op een extra vrijstelling.
- b. Het rentebestanddeel in de verzekering op de datum van wijziging is in box 1 bij Clasien belast. De jaren daarna is de waarde van de verzekering bij Clasien in box 3 belast zonder recht op een extra vrijstelling.
- c. De toedeling heeft voor Hans geen fiscale gevolgen. De waarde van de verzekering wordt bij Clasien in box 3 belast. Zij heeft recht op een extra vrijstelling van maximaal € 123.428.
- d. De toedeling heeft voor Hans geen fiscale gevolgen. De waarde van de verzekering wordt jaarlijks bij Clasien in box 3 belast. Zij heeft geen recht op een extra vrijstelling.

Vraag 6.

Josefien (V), die samenwoont met Xander (M), bevalt na enkele vurige nachten met haar buurman Levi (M) van Sophie (V). Levi is heel betrokken tijdens de zwangerschap, maar hij en Josefien besluiten voor iedereen “zijn vaderschap” te verzwijgen. Enkele weken voor de geboorte van Sophie wordt zij door Xander erkend. Kort nadat Sophie 16 jaar is geworden, ontdekken Xander en Sophie dat Levi de biologische vader is van Sophie. Josefien en Xander doen er alles aan om hun relatie te redden, maar uiteindelijk gaan zij twee jaar na deze ontdekking toch uit elkaar. Zowel Xander als Sophie willen daarom nu ook de erkenning ongedaan maken.

Kan de erkenning worden vernietigd?

- a. Ja, Sophie moet voordat zij 19 jaar wordt een verzoek tot vernietiging erkenning indienen bij de rechtbank.
- b. Ja, Sophie moet voordat zij 21 jaar wordt een verzoek tot vernietiging erkenning indienen bij de rechtbank.
- c. Nee, Xander of Sophie had het verzoek tot vernietiging erkenning moeten indienen bij de rechtbank voordat Sophie meerderjarig werd.
- d. Nee, Xander en Sophie hadden gezamenlijk het verzoek tot vernietiging erkenning moeten indienen bij de rechtbank binnen een jaar na de ontdekking van het bedrog.

Vraag 7.

Johan (M) en Lisa (V), zijn in 2011 een geregistreerd partnerschap aangegaan (partnerschapsvoorwaarden met uitsluitend een gemeenschap van inboedel). Johan verlaat op 1 juni 2020 de door hem in 2000 gekochte woning. Lisa blijft er wonen. Johan blijft, zoals hij altijd al deed, de gehele hypotheekrente betalen. Op 1 maart 2021 wordt de gemeenschappelijke verklaring omtrent de beëindiging van het geregistreerd partnerschap door hen en de advocaat ondertekend. Johan vindt op 5 maart 2021 een huurwoning, waar hij zich op die datum BRP inschrijft. Op 15 maart 2021 wordt de ontbinding van het geregistreerd partnerschap ingeschreven in de registers van de burgerlijk stand.

Op welke datum eindigt het fiscaal partnerschap van Johan en Lisa en tot welke datum is voor Johan de betaalde hypotheekrente aftrekbaar?

- Fiscaal partnerschap eindigt 5 maart 2021 en aftrekbaarheid hypotheekrente eindigt 1 maart 2023
- Fiscaal partnerschap eindigt 15 maart 2021 en aftrekbaarheid hypotheekrente eindigt 1 maart 2023.
- Fiscaal partnerschap eindigt 5 maart 2021 en aftrekbaarheid hypotheekrente eindigt 1 juni 2022.
- Fiscaal partnerschap eindigt 15 maart 2021 en aftrekbaarheid hypotheekrente eindigt 1 juni 2022.

Vraag 8.

Remco (M) en Vera (V) hebben 15 jaar samengewoond zonder samenlevingscontract. Een jaar voor het verbreken van de samenwoning koopt Remco een Touareg R eHybrid voor Vera, omdat het in hun relatie niet zo lekker loopt. Remco hoopt op deze wijze Vera's hart weer wat sneller te laten kloppen. Volgens de koopovereenkomst is de oude Volkswagen Golf van Vera voor € 10.000 ingeruild en heeft Remco nog een bedrag van € 95.000 betaald aan de dealer.

Remco en Vera zijn samen naar de dealer gegaan om de Touareg op te halen.

Het kenteken en de verzekering van de auto zijn op naam van Vera gesteld en Vera heeft van de dealer alle sleutels, papieren en dergelijke overhandigd gekregen, samen met een heerlijke taart om deze verrassing van Remco te vieren. Remco en Vera kunnen het bij de vermogensrechtelijke afwikkeling van hun samenleving niet eens worden over de vraag aan wie de auto toebehoort.

Wie is eigenaar van de auto?

- Vera, omdat zij de auto geleverd heeft gekregen en onder zich heeft gehouden
- Vera en Remco gezamenlijk, omdat door de wijze van betaling en manier van registratie er een eenvoudige gemeenschap is ontstaan.
- Remco, omdat hij meer dan de helft van de koopprijs van de auto heeft betaald.
- Remco, omdat hij de auto heeft besteld en gekocht.

Vraag 9.

Freek (M), werkzaam als commandant bij de Koninklijke Marine, zit in een heftige vechtscheiding. Op 1 maart 2020 is hij vertrokken en ingetrokken bij zijn collega Vera (V), ingeschreven in de basisregistratie personen, BRP). Op 16 december 2020 heeft de advocaat van Freek het verzoek tot echtscheiding ingediend. Helaas sleept de procedure zich nog voort. De strijd met zijn vrouw Mieke (V), gaat met name om de verdeling van de gouden handdrukpolis en de lijfrenterekening van Freek. Freek heeft voorgesteld om zijn gouden handdrukpolis en lijfrenterekening in de verdeling van de gemeenschap aan hem toe te delen en de woning aan zijn vrouw Mieke. De advocaat van Freek wil graag van u weten hoe de gouden handdrukpolis en de lijfrenterekening in dat geval moeten worden gewaardeerd.

Gegevens:	koopsom/inleg	bruto waarde
Gouden handdrukpolis	€ 120.000	€ 162.500
Lijfrenterekening	€ 20.000 (inleg volledig aftrekbaar)	€ 24.600

Is er bij de waardering van de gouden handdrukpolis en de lijfrenterekening een IB latentie van toepassing?

a. Gouden handdrukpolis: geen IB latentie	Lijfrenterekening: geen IB latentie
b. Gouden handdrukpolis: wel IB latentie	Lijfrenterekening: geen IB latentie
c. Gouden handdrukpolis: wel IB latentie	Lijfrenterekening: wel IB latentie
d. Gouden handdrukpolis: geen IB latentie	Lijfrenterekening: wel IB latentie

Vraag 10.

Mary-Jo (V) en Elvis (M), sinds 2016 gehuwd in gemeenschap van goederen, zijn op 1 december 2021 gescheiden (datum inschrijving beschikking). In de echtscheidingsbeschikking is bepaald dat Elvis met ingang van de inschrijvingsdatum maandelijks bij vooruitbetaling een bedrag van € 3.200 aan partneralimentatie dient te betalen en Mary-Jo de echtelijke woning tot de verkoop en levering aan een derde mag gebruiken. Elvis woont sinds 1 juli 2021, twee maanden voordat het verzoek tot echtscheiding is ingediend, in een huurwoning en heeft zich per die datum daar ook ingeschreven in de BRP. Partijen hebben tijdens de zitting afspraken gemaakt over de betaling van de hypotheekrente tot de verkoop van de woning. In verband met het inkomen van Mary-Jo is afgesproken dat Elvis de volledige hypotheekrente blijft betalen. De rechtbank heeft dit in het proces-verbaal van de zitting vastgelegd en dit in de beschikking als uitgangspunt voor de berekening van de draagkracht genomen. De echtelijke woning is inmiddels verkocht en wordt op 1 juli 2022 geleverd aan de nieuwe eigenaar. De WOZ-waarde van de echtelijke woning bedraagt € 360.000. Elvis heeft keurig op tijd de hypotheekrente betaald (totaal € 1.090 p/mnd (€ 700 rente eigenwoningschuld en € 390 rente box 3). Het fiscaal jaarloon in 2021 van Elvis bedraagt € 78.000 en van Mary-Jo € 9.500.

Hoeveel bedraagt in 2021 de inkomensafhankelijke premie ZVW die Mary-Jo op aanslag dient te betalen?

- € 209
- € 290
- € 335
- € 397

Vraag 11.

Karel (M) en Lotje (V) wonen al 15 jaar ongehuwd samen. Ze hebben geen kinderen. Voor het gemak hebben ze ooit een en/of-spaarrekening geopend. Het saldo op deze rekening bestaat uit jaarlijks door Lotje van haar ouders ontvangen schenkingen. De ouders van Lotje hebben deze bedragen rechtstreeks naar deze rekening overgeboekt.

In de tussen Karel en Lotje gesloten samenlevingsovereenkomst is onder andere opgenomen:

- 1.2 Het tegoed van een bankrekening op naam van beide partijen wordt geacht gemeenschappelijk te zijn, tenzij bewezen kan worden dat het tegoed aan één van partijen toebehoort.*
- 1.3 Overlijdt één van de partijen, dan verblijft zijn/haar aandeel in de gemeenschappelijke goederen aan de langstlevende partij zonder dat deze verplicht is hiervoor een vergoeding te betalen, doch onder de verplichting de op de gemeenschappelijke goederen rustende schuld geheel voor zijn/haar rekening te nemen en als eigen schuld te voldoen.*
- 3.5 Deze overeenkomst eindigt door:*
 - opzegging door een aangetekend schrijven van de ene partij aan de andere partij.*
 - door een door beide partijen getekende overeenkomst.*
 - door overlijden van één van beide partijen.*

Vorige maand is Lotje na een heftige ruzie bij Karel vertrokken. Zij woont sindsdien bij haar ouders. Karel en Lotje hebben geen testamenten gemaakt. Vorige week is Lotje onverwachts overleden. Het saldo op de en/of rekening bedraagt € 150.000. De ouders van Lotje, die wettelijk erfgenaam zijn, en Karel menen beiden dat zij recht op het saldo van de en/of-rekening hebben.

Wie is juridisch gerechtigd tot het saldo van de en/of rekening?

- a. Karel.
- b. Lotjes ouders voor 50% en Karel voor 50%.
- c. Lotjes ouders.
- d. Karel, maar de ouders hebben een vordering op hem van 50% van het saldo.

Vraag 12.

Leonardo (M) en Francesco (M) zijn 18 jaar getrouwd als ze op gemeenschappelijk verzoek via de rechter scheiden van tafel en bed. In de beschikking van scheiding van tafel en bed heeft de rechtbank bepaald dat Leonardo maandelijks € 3.000 bruto alimentatie aan Francesco dient te voldoen. Leonardo is na de scheiding van tafel en bed alweer ruim vier jaar gelukkig met Egbert (M) en zou graag met hem in het huwelijk treden.

Kan Leonardo zonder medewerking van Francesco het huwelijk laten ontbinden en de eerder opgelegde alimentatieverplichting beëindigen?

- a. Ja, ontbinden kan door middel van een eenzijdig verzoek. Francesco blijft wel recht houden op partneralimentatie, maar de alimentatieverplichting op grond van de beschikking van scheiding van tafel en bed eindigt bij ontbinding van het huwelijk.
- b. Ja, ontbinden kan door middel van een eenzijdig verzoek. Francesco blijft recht houden op partneralimentatie en de alimentatieverplichting op grond van beschikking van scheiding van tafel en bed loopt door na ontbinding van het huwelijk.
- c. Nee, want dit kan alleen door middel van een gemeenschappelijk verzoek aan de rechter en zij moeten dan ook gezamenlijk de rechter vragen de partneralimentatie na ontbinding van het huwelijk te beëindigen.
- d. Nee, want dit kan alleen door middel van een gemeenschappelijk verzoek aan de rechter, maar de alimentatieverplichting op grond van beschikking van scheiding van tafel en bed eindigt wel bij ontbinding van het huwelijk.

Vraag 13.

Arlette (V) is, na 12 jaar samenwonen, op 8 augustus 2018 getrouwd met Eduard (M). Onlangs is zij erachter gekomen dat Eduard een “dubbelleven” leidt en een vriendin met een kind van 4 jaar oud heeft. Door deze levenswijze heeft Eduard sinds het huwelijk veel schulden gemaakt en staan er constant schuldeisers op de stoep. Arlette wil graag weten op welke goederen van haar en Eduard schuldeisers van Eduard, na indiening van een verzoek tot echtscheiding door haar, **geen** verhaal kunnen uitoefenen.

Op welk goed kunnen de schuldeisers van Eduard, na indiening van een verzoek tot echtscheiding door haar, geen verhaal uitoefenen?

- a. De caravan, die zij en Eduard een maand na hun huwelijksfeest gekocht hebben van haar ouders.
- b. De oldtimer van Eduard die hij aan het begin van hun samenwoning heeft gekocht.
- c. De motor, die Arlette een maand voor indiening van het verzoek tot echtscheiding heeft gekocht, waarbij zij de motor van Eduard heeft ingeruild.
- d. Een schilderij van Karel Appel dat Arlette in 2000 heeft gekocht.

Vraag 14.

Guus (M, 65 jaar) en Donna (V, 53 jaar) gaan na een huwelijk van 25 jaar scheiden. Via zijn werkgever heeft Guus een pensioenpolis lopen (beschikbare premieregeling, uitkering alleen bij leven). De huidige waarde bedraagt € 415.000. Donna heeft bij haar werkgever geen pensioen opgebouwd. Zij heeft gemiddeld € 53.000 bruto inkomen per jaar, volgens Guus voldoende om van te leven. Guus vindt dat Donna geen recht heeft op een deel van zijn pensioen omdat zij straks nog werkt als hij met pensioen gaat. Donna is het hier niet mee eens.

Op welk deel van het pensioen van Guus heeft Donna wettelijk recht?

- a. Zij heeft recht op de helft van het tijdens huwelijk opgebouwde ouderdomspensioen en krijgt dit betaald vanaf het moment dat zij zelf de AOW leeftijd bereikt.
- b. Zij heeft recht op de helft van de volledige waarde van de pensioenpolis want deze polis valt in de verdeling van de huwelijksgemeenschap.
- c. Zij heeft recht op de helft van de tijdens huwelijk opgebouwde waarde van de pensioenpolis want deze valt voor dat deel in de verdeling van de huwelijksgemeenschap.
- d. Zij heeft recht op de helft van het tijdens huwelijk opgebouwde ouderdomspensioen en krijgt dit betaald vanaf het moment dat het pensioen van Guus ingaat.

Vraag 15.

Eduardo (M) en Jade (V) zijn in 2018 getrouwd. Daarvoor hebben zij 5 jaar samengewoond omdat Quinto (M), de voormalig echtgenoot van Jade, een lange gevangenisstraf uitzit wegens drugsmokkel en niet mee wilde werken aan een echtscheiding. Uit haar eerste huwelijk met Quinto heeft Jade een zoon, Pascal (M, 20), die sinds hij 11 jaar is bij zijn oma (vaderszijde) woont en twee dochters, Esmeralda (V, 14) en Nicole (V, 12), die al vanaf dat zij getrouwd zijn bij Jade en Eduardo wonen.

Bij de echtscheiding tussen Jade en Quinto heeft de rechter bepaald dat Quinto voor de kinderen een maandelijkse bijdrage in hun levensonderhoud moet betalen. Quinto is het hier niet mee eens en blijft Jade vanuit de gevangenis stalken en eisen dat Eduardo nu maar alimentatie voor de kinderen moet betalen.

Is Eduardo op dit moment wettelijk verplicht een bijdrage in het levensonderhoud voor de kinderen te betalen zonder dat de kinderen behoeftigheid aan hoeven te tonen?

- a. Voor Pascal: geen verplichting;
Voor Esmeralda en Nicole: wel verplichting tot 21 jaar.
- b. Voor Pascal, Esmeralda en Nicole: wel verplichting tot 21 jaar.
- c. Voor Pascal, Esmeralda en Nicole: wel verplichting tot 23 jaar, mits zij studerend zijn.
- d. Voor Pascal: geen verplichting;
Voor Esmeralda en Nicole: wel verplichting tot 23 jaar, mits zij studerend zijn.

Vraag 16.

Jelte (M), op 6 januari 2020 gescheiden, is kort daarna gaan samenwonen met Svetlana (V) die hij via een dating site heeft ontmoet. Ondanks de hoopvolle start van hun relatie en de geboorte van hun kind Igor (M) is de vlam gedoofd. Jelte is vorige maand vertrokken bij Svetlana en in een huurappartement gaan wonen. Kira (V, de 15-jarige dochter van Svetlana uit haar 1e huwelijk) en Igor wonen nog altijd bij Svetlana. Er zijn nog geen afspraken over het verblijf van en de zorg voor de kinderen gemaakt. Jelte, die een aanzienlijk vermogen heeft, wil graag weten of Kira en Igor zijn erfgenamen zijn en of hij ze moet onderhouden.

Zijn Kira en Igor wettelijk erfgenaam van Jelte en hebben zij wettelijk recht op een onderhoudsbijdrage van hem?

- a. Wettelijk erfgenaam: alleen Igor;
Wettelijke onderhoudsplicht: voor beide kinderen.
- b. Wettelijk erfgenaam: geen van de kinderen;
Wettelijke onderhoudsplicht: voor beide kinderen.
- c. Wettelijk erfgenaam: alleen Igor;
Wettelijke onderhoudsplicht: alleen Igor.
- d. Wettelijk erfgenaam: geen van de kinderen;
Wettelijke onderhoudsplicht: alleen voor Igor.

Vraag 17.

Nouri (M, 41 jaar) en Josje (V, 39 jaar) hebben in 2014 een koopwoning gekocht (koop prijs € 340.000). Dit was voor hen beiden de eerste koopwoning. In de eigendomsakte staat dat Nouri de onverdeelde eigenaar is van 70% van de woning en Josje voor 30%. De aankoop hebben zij volledig gefinancierd met een hypotheek (30 jarige annuïteit). De kosten hebben zij voldaan uit eigen middelen. In 2019 zijn zij getrouwd. Na een aantal gesprekken bij een mediator hebben zij in december 2021 het gezamenlijk verzoek tot echtscheiding ingediend. In het echtscheidingsconvenant is afgesproken dat de woning wordt toebedeeld aan Nouri voor een waarde van € 480.000. De resterende hypotheek op de datum van levering van de woning bedraagt € 269.000. De door Nouri aan Josje te betalen overbedeling bedraagt in totaal € 120.000. Nouri sluit een nieuwe hypotheek voor in totaal € 400.000 en lost daarmee de bestaande hypotheek af. De kosten voor de akte van verdeling bedragen € 800, voor het hypotheekadvies € 2.250 en voor de hypotheekakte € 750. Alle kosten zijn door Nouri voldaan.

Hoeveel bedraagt na toedeling en levering van de woning aan Nouri zijn totale maximale eigenwoningschuld?

- a. € 337.088
- b. € 377.106
- c. € 391.606
- d. € 393.788

Vraag 18.

Ineke (V) en Agnes (V) zijn sinds 2011 geregistreerd partners. Agnes is Rode Kruis arts en regelmatig werkzaam in oorlogsgebieden. Om die reden heeft Ineke direct na het aangaan van het geregistreerd partnerschap een overlijdensrisicoverzekering gesloten op het leven van Agnes. Ineke is de eerste begunstigde. Vorig jaar is Agnes ernstig gewond geraakt bij een bomaanslag in Libanon. Ineke kan de zorg voor Agnes niet aan en heeft laten weten dat zij het geregistreerd partnerschap wil beëindigen. Omdat Agnes Ineke niet tot last wil zijn, stemt ze hierin toe. Na het tekenen van de overeenkomst is de ontbinding van het geregistreerd partnerschap door de advocaat via de ambtenaar van de burgerlijke stand ingeschreven bij de gemeente. In de overeenkomst is de ORV-polis zonder waarde aan Ineke toegedeeld. De polis is ongewijzigd door blijven lopen. Ineke heeft gisteren gehoord dat Agnes alsnog als gevolg van de bij de bomaanslag opgelopen verwondingen is overleden.

Hoe wordt de uitkering uit de polis voor de erfbelasting bij Ineke belast?

- a. De uitkering is gedeeltelijk belast tegen het partnertarief.
- b. De uitkering is onbelast.
- c. De uitkering is gedeeltelijk belast tegen het derdentarief.
- d. De uitkering is volledig belast tegen het derdentarief.

Vraag 19.

Pjotr (M) is in 2019 getrouwd met Saskia (V). Zij zijn na het huwelijk blijven wonen in de woning die Pjotr in 2008 heeft gekocht. Naast de hypotheekrente betaalt Pjotr maandelijks een premie op de KEW op zijn naam. Pjotr en Saskia hebben in het echtscheidingsconvenant afgesproken dat de woning wordt overgenomen door Saskia. De hypotheekadviseur van Saskia heeft haar geadviseerd om ook de KEW van Pjotr op haar naam te zetten zonder deze aan de nieuwe hypotheek te verpanden. Pjotr wil hier best aan meewerken maar wil eerst weten wat hiervan de fiscale gevolgen zijn.

Wat zijn de fiscale gevolgen als de KEW van Pjotr op naam van Saskia wordt gezet?

- a. Het rentebestanddeel is bij Pjotr belast als inkomsten eigen woning omdat de KEW niet in de huwelijksgemeenschap valt.
- b. Het rentebestanddeel is bij Pjotr belast als inkomsten eigen woning omdat Saskia geen recht heeft op het oud regime voor de eigenwoningschuld.
- c. Er zijn geen fiscale gevolgen van de wijziging van de KEW.
- d. Het rentebestanddeel is bij Pjotr belast als inkomsten eigen woning omdat de KEW niet als zekerheid aan de nieuwe hypotheek van Saskia wordt verpand.

Vraag 20.

Gerrie (M) en Albertine (V), gehuwd in gemeenschap, zijn sinds 1 december 2021 officieel gescheiden van tafel en bed. Albertine had zich al in september 2021 samen met hun twee kinderen van 7 en 9 jaar BRP laten inschrijven in de huurwoning van een vriendin die op wereldreis is en Gerrie is in de gezamenlijke woning blijven wonen. Albertine, heeft vorige week met Gerrie (die ruim 2 ton per jaar verdiend) afgesproken dat hij naast de door de rechter opgelegde kinderalimentatie toch ook maandelijks € 2.500 bruto partneralimentatie voor haar gaat betalen. Gerrie wil de alimentatie graag in een keer afkopen. Albertine vindt het prima als hij van de maandelijkse alimentatie € 1.500 afkoopt. De rest (€ 1.000) wil zij maandelijks blijven ontvangen. Na wat onderhandelen over en weer worden ze het eens over een afkoopbedrag van € 85.000 bruto. Zij leggen de aanvullende afspraken vast in een convenant.

Wat zijn de fiscale gevolgen van de in het convenant overeengekomen betaling van de partneralimentatie (maandelijks en gedeeltelijke afkoop) voor Gerrie?

- a. Zowel de maandelijkse betaling als de gedeeltelijke afkoop zijn aftrekbaar als persoonsgebonden aftrek.
- b. Zowel de maandelijkse betaling als de gedeeltelijke afkoop zijn niet aftrekbaar.
- c. De maandelijkse betaling is aftrekbaar als persoonsgebonden aftrek, de gedeeltelijke afkoop partneralimentatie is niet aftrekbaar.
- d. De maandelijkse betaling is niet aftrekbaar, de gedeeltelijke afkoop partneralimentatie is wel aftrekbaar als persoonsgebonden aftrek.

Vraag 21.

Hester (V) is 12 jaar geleden in goed onderling overleg gescheiden van Sander (M) en direct daarna gaan samenwonen met Ted (M), met wie zij sinds 10 jaar een geregistreerd partnerschap heeft. Ted blijkt inmiddels een voorkeur voor mannen te hebben en heeft zijn intrek in de woning van zijn nieuwe vriend genomen. Hester is hierover zo verbolgen dat zij Bono (M, geboren tijdens het huwelijk met Sander) en Vera (V, geboren twee weken na het aangaan van het geregistreerd partnerschap met Ted) heeft verboden contact met Ted te hebben zolang hij bij zijn vriend woonachtig is. De kinderen hebben beiden wel regelmatig contact met Sander, die hen inmiddels ook om de twee weken opvangt.

Wie is na het beëindigen van geregistreerd partnerschap naast Hester de juridisch ouder van de kinderen en wie heeft naast Hester het gezag over hen?

- a. Bono: Sander is geen juridisch ouder en heeft geen gezag;
Vera: Ted is geen juridisch ouder en heeft geen gezag.
- b. Bono: Sander is juridisch ouder en heeft gezag;
Vera: Ted is geen juridisch ouder en heeft geen gezag.
- c. Bono: Sander is juridisch ouder en heeft gezag;
Vera: Ted is geen juridisch ouder maar heeft wel gezag.
- d. Bono: Sander is geen juridisch ouder en heeft geen gezag;
Vera: Ted is geen juridisch ouder maar heeft wel gezag.

Vraag 22.

Het sinds 1 februari 2016 gesloten huwelijk van Mats (M) en Hedda (V) is op 3 maart 2020 beëindigd. In de echtscheidingsbeschikking is bepaald dat Mats aan Hedda € 1.500 bruto per maand aan partneralimentatie dient te voldoen. Onlangs heeft Mats, werkzaam in de cultuursector, te horen gekregen dat hij per 1 augustus 2022 ontslagen wordt i.v.m. tegenvallende bedrijfsresultaten. Hedda en Mats hebben de koppen bij elkaar gestoken en zijn na overleg tot de afspraak gekomen dat Mats per 1 september 2022 € 500 bruto per maand aan alimentatie gaat betalen, maar wel tot 2025. Zij hebben ook afgesproken dat de verlaagde partneralimentatie en de langere duur in de toekomst niet gewijzigd kunnen worden. Omdat de alimentatie indertijd door de rechter bij beschikking is bepaald en Hedda discussies in de toekomst wil voorkomen, wil zij voor het tekenen van het convenant van u weten of een dergelijk niet- wijziging beding rechtsgeldig is.

Is het tussen Mats en Hedda overeengekomen niet-wijzigingsbeding rechtsgeldig als het in het convenant wordt vastgelegd?

- a. Nee, een niet-wijziging beding kan alleen voor de echtscheiding rechtsgeldig overeengekomen worden.
- b. Ja, zowel met betrekking tot de omvang als de duur van alimentatie kan een niet-wijziging beding na scheiding altijd rechtsgeldig overeengekomen worden.
- c. Ja, zowel met betrekking tot de omvang als de duur van alimentatie kan een niet-wijziging beding na scheiding rechtsgeldig overeengekomen worden, mits binnen 3 maanden na tekenen van het convenant dit door een gerechtelijke beslissing bekrachtigd wordt.
- d. Nee, alleen over de omvang kan een niet-wijziging beding na de scheiding rechtsgeldig overeengekomen worden.

Vraag 23.

De tweelingzussen Elke (V) en Joke (V) zijn beiden getrouwd. Elke is met haar man Arie (M) in 2019 getrouwd onder huwelijksvoorwaarden (uitsluiting van iedere gemeenschap met een periodiek verrekenbeding). Omdat Arie kort na het huwelijk een aanzienlijke bonus en salarisverhoging ontving, konden zij verhuizen naar een ruimere huurwoning. De nieuwe inboedel heeft Arie gekocht van zijn eindejaar bonus.

Joke is met Franco (M) in 2017 getrouwd onder huwelijkse voorwaarden (een beperkte gemeenschap van inboedel, geen verrekenbedingen). Joke is kort voor het huwelijk van haar kamer in het ouderlijk huis verhuisd naar de volledig ingerichte huurwoning van Franco.

De huwelijken van beide zussen loopt spaak. Zij gaan beiden in goed overleg scheiden.

Er wordt in de beide scheidingen afgesproken dat de inboedel respectievelijk naar Elke en Joke gaat.

Vanaf welk moment kan de juridische eigendom van de inboedel aan respectievelijk Elke en Joke worden geleverd?

- a. Elke na ondertekening echtscheidingsconvenant.
Joke na de indiening van het verzoekschrift
- b. Elke na de indiening van het verzoekschrift.
Joke na de indiening van het verzoekschrift
- c. Elke na de indiening van het verzoekschrift.
Joke na ondertekening echtscheidingsconvenant
- d. Elke na ondertekening echtscheidingsconvenant.
Joke na ondertekening echtscheidingsconvenant

Vraag 24.

Roland (M) en Maud (V) zijn na 5 jaar ongehuwd te hebben samengewoond op 20 april 2018 getrouwd (zonder huwelijkse voorwaarden). Sinds 15 december 2013 wonen zij met hun twee kinderen (Vince geboren 5 januari 2016 en Sterre geboren 10 augustus 2019) in de huidige echtelijke woning (gekocht in de eigendomsverhouding Roland 75% / Maud 25%). In de zomer van 2021 hebben zij besloten te gaan scheiden. Na een korte mediation is op 29 november 2021 het echtscheidingsconvenant getekend. In het convenant is overeengekomen dat de woning wordt toegedeeld aan Maud. Het verzoekschrift is ingediend op 2 december 2021. Na ontvangst van de beschikking hebben Roland en Maud op 10 januari 2022 de akten van berusting getekend. Op 11 januari 2022, nog voordat de echtscheiding is ingeschreven, slaat het noodlot toe. Roland komt door een verkeersongeval om het leven. Hij had geen testament.

Wie is na het overlijden van Roland juridisch eigenaar van de woning?

- a. 100% Maud waarvan 50% op grond van de verdeling.
- b. 100% Maud waarvan 50% op grond van het wettelijk erfrecht.
- c. 50% Maud waarvan 25% op grond van het wettelijk erfrecht, en 25% Vince en 25% Sterre eveneens op grond van het wettelijk erfrecht.
- d. 75% Maud waarvan 25% op grond van het wettelijk erfrecht en 25% Sterre eveneens op grond van het wettelijk erfrecht.

Vraag 25.

John (M) en Marjo (V) zijn na een huwelijk van 6 jaar in 2021 gescheiden. In de huwelijkse voorwaarden hadden zij vastgelegd dat zij buiten iedere gemeenschap van goederen waren gehuwd met een periodiek verrekenbeding (ruim inkomensbegrip). In het echtscheidingsconvenant staan onder andere de volgende afspraken:

- Marjo in de huurwoning blijft wonen
- uit hoofde van de verrekening betaalt John aan Marjo € 30.000.
- ieder behoudt zijn privébezittingen
- John betaalt aan Marjo € 70.000 uit hoofde van afkoop partneralimentatie
- de afkoop partneralimentatie wordt door John voldaan door overdracht van zijn bestaande lijfrenterekening en betaling van € 50.000 ineens.

Het saldo van de lijfrenterekening bedraagt op de peildatum € 21.000. John heeft in totaal € 15.000 op deze rekening gestort waarvan € 10.000 in totaal aftrekbaar was. De lijfrenterekening is volledig in de verrekening betrokken. Het saldo van de lijfrenterekening en de € 50.000 zijn na inschrijving van de echtscheiding rechtstreeks overgemaakt als koopsom voor een direct ingaande lijfrenteversicherung op naam van Marjo met een looptijd van 36 maanden.

Het fiscaal jaarinkomen van John in 2021 bedroeg € 106.340. De door hem betaalde premie voor een arbeidsongeschiktheidsversicherung bedraagt € 2.800.

Hoeveel bedraagt de door John in 2021 in box 1 te betalen inkomstenbelasting (voor toepassing heffingskortingen)?

- a. € 22.140
- b. € 18.829
- c. € 17.128
- d. € 16.946

Vraag 26.

Berry (M) en Fatima (V) zijn 12 jaar gehuwd geweest. Na de scheiding heeft de rechtbank bij beschikking van 4 maart 2019, ter voorkoming van de voortdurende strijd tussen de ouders, bepaald dat hun zoon Ahmed (M, geboren op 27 september 2009) zijn hoofdverblijf bij Fatima heeft en dat zij voortaan alleen belast is met het gezag over hem.

Fatima wenst dat na haar overlijden Ria (de zus van Berry), als voogd over Ahmed wordt aangewezen. Fatima, die ernstig ziek is, heeft daarom vorig jaar een testament gemaakt waarin zij Ria als voogd en bewindvoerder heeft benoemd. Vorige week is Fatima overleden. Berry wil, nu Fatima is overleden, heel graag het gezag over Ahmed terug. Zijn zus Ria is het hier niet mee eens omdat zij de laatste wil van Fatima wil nakomen.

Heeft Berry recht op het gezag over Ahmed?

- a. Ja, want hij is de juridische vader van Ahmed.
- b. Ja, want de benoeming van Ria tot voogdes van Ahmed geldt pas als beide ouders overleden zijn.
- c. Nee, Berry had dit tijdens het leven van Fatima met haar toestemming moeten laten vastleggen.
- d. Nee, want Fatima heeft in haar testament anders bepaald.

Vraag 27.

Hubert (M) en Floortje (V) wonen sinds september 2020 ongehuwd samen in een huurwoning. In juni 2021 hebben zij gezamenlijk een woning gekocht (50/50). De koopprijs bedroeg € 450.000. De aankoop plus kosten hebben zij gefinancierd met een hypotheek van € 370.000 en € 100.000 eigen middelen (van ieder € 50.000). Zij hebben beiden al eerder een koopwoning gehad.

Hubert sinds 2003, samen met zijn ex-echtgenote. Deze woning is na de echtscheiding en een maand voordat hij met Floortje ging samenwonen verkocht. De netto verkoopopbrengst van de woning bedroeg € 360.000. Met deze verkoopopbrengst is de oude hypotheek afgelost (€ 260.000, afgesloten in 2003, volledig box 1). Hubert was in algehele gemeenschap gehuwd.

Floortje heeft in februari 2016 haar eerste koopwoning gekocht. De koopprijs (€ 200.000) heeft zij voldaan uit een 30-jarige annuïtaire hypotheek, de aankoop- en financieringskosten uit haar spaargeld. Deze woning is door haar verkocht in september 2020 voor € 250.000 (netto verkoopopbrengst voor aflossing hypotheek). Het restant bedrag van haar hypotheek bedroeg € 176.640.

De nieuwe gezamenlijke hypotheek van Hubert en Floortje bestaat uit meerdere leningdelen.

Leningdeel 1: aflossingsvrij € 130.000

Leningdeel 2: annuïtair € 176.640 met een looptijd van 305 maanden

Leningdeel 3: annuïtair € 63.360 met een looptijd van 360 maanden

Hubert en Floortje doen geen beroep op het besluit eigen woning van januari 2018 en hebben geen draagplicht vastgelegd.

Hoeveel bedraagt de maximale eigenwoningschuld van Hubert en van Floortje (zonder rekening te houden met de aankoop- en financieringskosten)?

a. Hubert: € 175.000	Floortje: € 96.680
b. Hubert: € 175.000	Floortje: € 120.000
c. Hubert: € 161.680	Floortje: € 96.680
d. Hubert: € 161.680	Floortje: € 120.000

Vraag 28.

Yvette (V) en Bob (M) zijn getrouwd in 2003. Tot hun vermogen behoort een monumentale boerderij in Groningen en een hypotheekschuld van € 350.000 (aflossingsvrij). Na jarenlang voor de buitenwereld mooi weer te hebben gespeeld wil Yvette scheiden. Bob wil met relatietherapie nog proberen te redden wat er te redden valt en, als dat echt niet lukt, in goed onderling overleg de gevolgen van hun scheiding regelen. Yvette voelt hier niets voor en geeft haar advocaat opdracht het verzoek tot echtscheiding in te dienen. Op het moment van indiening van het verzoekschrift heeft de boerderij een waarde van € 875.000. Na een jarenlange procedure stelt de rechter de verdeling van de gemeenschap vast. In de beschikking is bepaald dat de woning naar Yvette gaat onder de voorwaarde dat zij de voornoemde aflossingsvrije hypotheekschuld voor haar rekening neemt en Bob wordt ontslagen van zijn hoofdelijke aansprakelijkheid. De waarde van de boerderij wordt door de rechter bepaald op € 475.000 (o.a. door schade ten gevolge van de gaswinning).

Welk bedrag is Yvette uit hoofde van de verdeling van de woning aan Bob verschuldigd en vanaf welk moment is zij, als zij niet zou betalen, de wettelijke rente verschuldigd?

- € 62.500, rente vanaf datum beschikking
- € 262.500, rente vanaf datum beschikking
- € 62.500, rente vanaf datum indiening verzoekschrift
- € 262.500, rente vanaf datum indiening verzoekschrift

Vraag 29.

Michel (M) is bij een mediator met zijn vrouw in gesprek om, na een huwelijk van 36 jaar, afspraken over hun echtscheiding te maken. Zij zijn het gelukkig overal inmiddels over eens. De gevolgen voor zijn pensioen zijn in de gesprekken alleen nog niet helemaal duidelijk geworden. Michel wil hier graag meer informatie over, zeker nu hij over 6 jaar met pensioen wil gaan.

Op zijn UPO staan de volgende gegevens:

Datum in dienst treden: 1-6-1988.

Ouderdomspensioen per jaar bij voortzetting dienstverband tot pensioenleeftijd:

Vanaf 65 jarige leeftijd € 42.000.

Vanaf 68 jarige leeftijd € 23.400.

Ouderdomspensioen per jaar bij uitdiensttreden op 31-12-2021:

Vanaf 65 jarige leeftijd € 34.000.

Vanaf 68 jarige leeftijd € 18.800.

In een toelichtend schrijven van het pensioenfonds staat vermeld dat de pensioenbedragen in de periode vanaf 65 jarige leeftijd tot 68 jarige leeftijd inclusief de in het verleden door Michel opgebouwde VUT rechten zijn (respectievelijk € 8.000 op pensioenleeftijd en € 6.500 op 31-12-2021).

Op welke bedragen heeft de ex van Michel op basis van de Wet verevening pensioenrechten bij scheiding recht (op basis van de bedragen in de UPO 31-12-2021)?

- a. € 21.000 vanaf 65 jarige leeftijd Michel en € 11.700 vanaf 68 jarige leeftijd Michel.
- b. € 17.000 vanaf 65 jarige leeftijd Michel en € 11.700 vanaf 68 jarige leeftijd Michel.
- c. € 17.000 vanaf 65 jarige leeftijd Michel en € 9.400 vanaf 68 jarige leeftijd Michel.
- d. € 13.750 vanaf 65 jarige leeftijd Michel en € 9.400 vanaf 68 jarige leeftijd Michel.

Vraag 30.

Bep (geboren 14 maart 1969) en Vincent (geboren 19 juni 1965), sinds 1 februari 1998 gehuwd, hebben op 15 december 2020 het gemeenschappelijk verzoek tot echtscheiding ingediend. In het aangehechte convenant hebben zij vastgelegd dat Vincent aan Bep maandelijks een bijdrage in het levensonderhoud van € 1.400 betaalt met ingang van de datum van ondertekening van het convenant. Het convenant is op 10 december 2020 getekend. De echtscheiding is op 4 februari 2021 ingeschreven in de registers van de burgerlijke stand.

Wat is de wettelijke maximale duur van de door Vincent aan Bep te betalen bijdrage in het levensonderhoud?

- a. Tot maximaal 4 februari 2026
- b. Tot maximaal 4 februari 2031
- c. Tot maximaal 10 december 2032
- d. Tot maximaal 4 februari 2033

******* Dit was de laatste vraag van dit examenonderdeel *******